

02/25

NAŠE MĚSTO

v srdci přírody

Informační měsíčník
města Jeseník

www.jesenik.cz

Známe vítězný
návrh na revitalizaci
Smetanových sadů

03

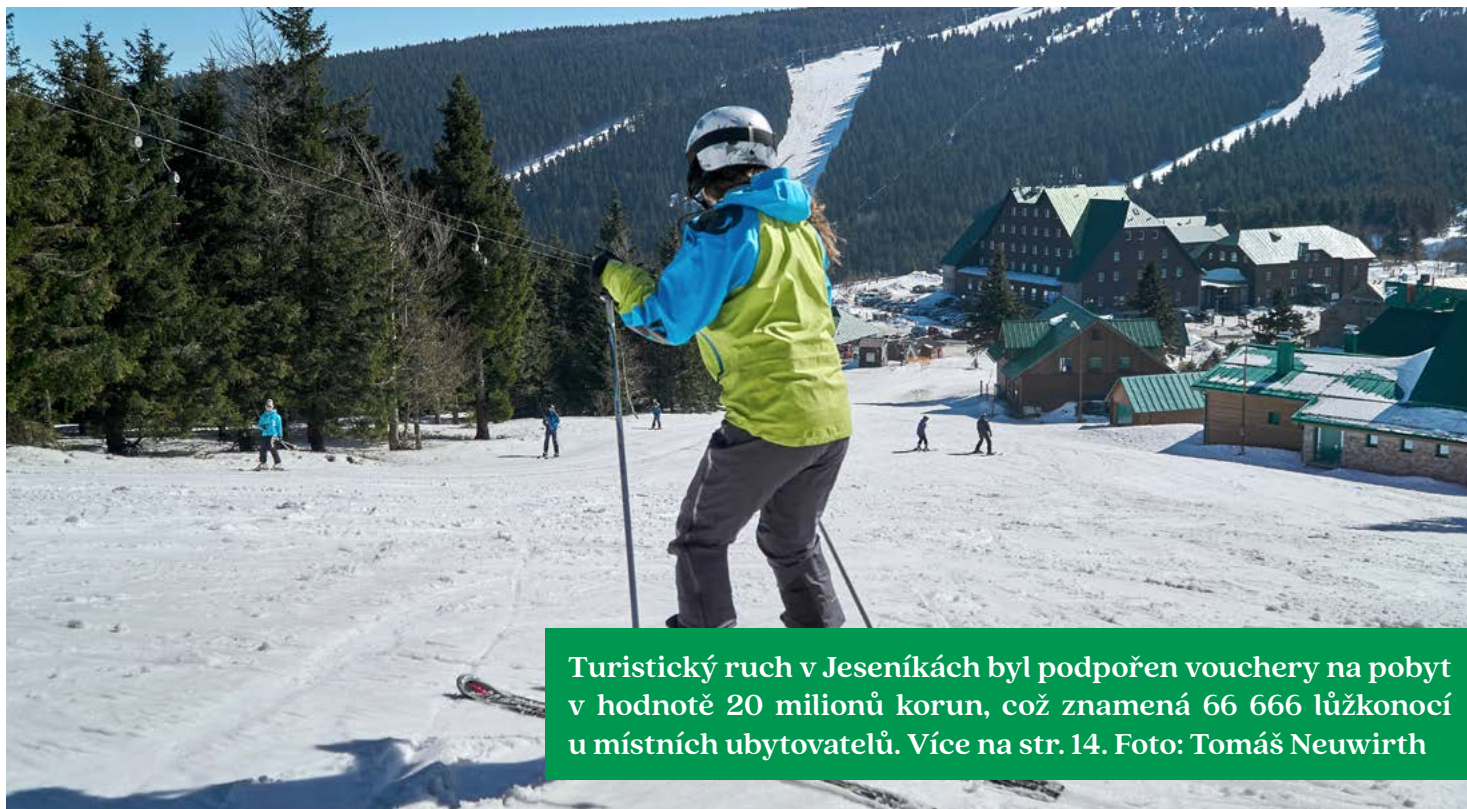
Jesenická nemocnice
přivítala v loňském roce
na svět 215 dětí

06

Čarodějnické procesy
na Jesenícku a nový web
muzea

12

5 a 5 je aneb O životě
v Jeseníku: Práce
a koláče

14

Turistický ruch v Jeseníkách byl podpořen vouchery na pobyt v hodnotě 20 milionů korun, což znamená 66 666 lůžkonocí u místních ubytovatelů. Více na str. 14. Foto: Tomáš Neuwirth

Úvodník

Milí spoluobčané!
Troufnu si říci, že se naše město nachází na prahu nové etapy. Po ničivé povodni, která Jeseníku a okolí v loňském roce zasadila velkou ránu, se postupně vzpamatováváme a obnovujeme své domovy či infrastrukturu. V rámci tohoto procesu byla zřízena pracovní skupina pro obnovu města, jejímž cílem je koordinovat veškeré aktivity směřující k revitalizaci a zlepšení našeho veřejného prostoru. Členové tohoto týmu se skládají ze zastupitelů napříč politickým spektrem, odborníků, architektů, zástupců městské správy, ale i z obyvatel, kteří se aktivně zapojují do diskuzí a navrhuji řešení. Naším společným cílem je nejen

obnovit to, co bylo zničeno, ale také využít této příležitosti k vytvoření města, které bude odolnější vůči budoucím přírodním katastrofám. A co navíc, které bude ještě krásnější a bezpečnější!

Letos pro vás také připravujeme opět mnoho drobných, ale i několik větších investičních akcí. Snad jedna za všechny – po dlouholeté přípravě budou v první polovině tohoto roku započaty stavební práce na kompletní revitalizaci sídliště Pod Chlumem, jež v následujících letech dostane moderní kabát, který mimo jiné vyřeší doposud nevyhovující a nedostatečné parkovací kapacity v této lokalitě.

Václav Urban,
místostarosta města

Podpora po povodni - 2. kolo

Z důvodu zvýšeného zájmu o podporu z programu *Pomoc domácnostem 2024* bude vyhlášeno druhé kolo sběru žádostí. To je určeno výhradně pro domácnosti v Jeseníku, jež nežádaly v prvním kole. Toto kolo bude spuštěno 15. února po schválení *Pravidel finanční podpory* zastupitelstvem města.

Žádosti bude možné podávat elektronicky prostřednictvím formuláře, který naleznete na webových stránkách města nebo osobně v Informačním centru Jeseník (Katovna):

► pondělí až pátek: 8:00 až 17:00 (12:00 až 13:00 polední pauza),

► sobota: 8:00 až 13:00

Finanční pomoc je určena pro domácnosti v Jeseníku, které byly

poškozeny zářijovými povodněmi, včetně těch, kde došlo k zaplavení sklepů vlivem spodní vody nebo vodou z polí v důsledku nadměrných srážek. Upozorňujeme, že každá domácnost může žádat prostřednictvím jedné osoby.

Podrobnější informace naleznete na webu města www.jesenik.cz, v případě dalších dotazů se můžete obrátit na paní Janu Dekanovou, tel. 584 498 179. Podpora je realizována prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR z prostředků Ministerstva životního prostředí ČR.

Vyplácení finanční podpory žádostí z 1. kola proběhlo do konce ledna. Celkem bylo podpořeno 550 domácností.

(mat)

Na Kalvodově bude i třída pro mateřinku: Město získalo dotaci

Revitalizace školní budovy na ulici Kalvodova zdárně pokračuje. Město Jeseník nejenže získalo dotaci od Evropské unie na opravu pro základní školu, ale uspělo také s dalším projektem zaměřeným na předškolní vzdělávání. Projekt Revitalizace školního objektu ul. Kalvodova pro MŠ si klade za cíl zkvalitnit vzdělávací infrastrukturu a zvýšit dostupnost předškolního

vzdělávání. Součástí je například vznik nové třídy mateřské školy s kapacitou 19 dětí nebo modernizace venkovního prostranství, které dětem poskytne bezpečné a podnětné prostředí pro hry a učení. Na projekt byla z Evropské unie poskytnuta finanční podpora ve výši téměř 7 milionů korun. Stavební práce byly zahájeny v dubnu roku 2024 a podle plánu by měla

být celá školní budova připravena k provozu od září 2025. Více informací o revitalizaci naleznete na webu www.nasjesenik.cz. Na projekt je poskytována finanční podpora od EU ve výši 6 970 971,01 Kč.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Stromořadí v ulici V Aleji se musí obnovit

Dvoustranné stromořadí lip v ulici V Aleji je bohužel na konci své životnosti. Město Jeseník, jako vlastník těchto stromů, si plně uvědomuje, že tato alej je významným estetickým a krajinným prvkem. Proto má v plánu ji obnovit tak, jak to v současnosti technické a prostorové podmínky dovolují.

Zmíněné lípy trpí vážnými poškozeními. Mají infikované kosterní větve, kmeny i kořeny. Některé stromy vykazují velké infikované řezné rány, trhliny ve kmeni, dutiny s hnilobou u báze kmeny nebo rozpadající se hlavové části. U některých stromů je navíc kořenový systém poškozen v důsledku stavby cesty – současná alej byla vysazena po stranách původní úvozové cesty a teprve později byla vybudována asfaltová komunikace v šířce až k patě stromů. Všechny tyto faktory znamenají, že stromy postupně odumírají a jejich další zachování je velmi riskové.

„S cílem obnovit alej město zadalo krajinářské architektce vypracování odborného návrhu obnovy. Při jeho tvorbě se ukázalo, že z několika objektivních důvodů nebude ani při vynaložení veškeré snahy možné zachovat alej v její původní dvouřadé podobě. Na jaře proto vysadíme 24 malokorunných lip pouze na levé straně z pohledu od Kalvodovy ulice,“ uvedl radní Tomáš Vlazlo.

A jaké jsou ty objektivní důvody? Nové stromy nelze vysazovat na místa po bývalých stromech, například kvůli možnému propadu výsadby po

degradaci předchozího kořenového systému nebo kvůli výskytu dřevokazných hub.

Po celé délce pravé strany (z pohledu od Kalvodovy ulice) by výsadba kolidovala s vedením veřejného osvětlení. Při dodržení předepsané vzdálenosti výsadby od veřejného osvětlení bychom se ocitli na cizím pozemku a v kolizi s jeho hospodářským využitím. Stromořadí by navíc bylo na každé straně jinak vzdálené od krajnice.

Jdeme-li po pravé straně od ulice Kalvodova, je patrné, že z důvodu nedostatečného prostoru nelze výsadbu opakovat mezi cestou a plotem soukromého vlastníka. Dále se již nachází ochranné pásmo vysokého a velmi vysokého napětí, kde se nesmí vyskytovat nic vyššího než 3 metry.

Na pravé straně by tak zůstal prostor až na samém konci ulice, kde by bylo možné vysadit 3 nebo 4 malokorunné stromy. Tato výsadba by musela být v předepsané vzdálenosti od veřejného osvětlení a na soukromém pozemku. Protože se zde nachází násep, bylo by zapotřebí také zbudovat dočasné opěrné terasy, což je velmi nákladné.

Obnova s vizí dlouhodobé prosperity

Kácení původních stromů je plánováno na druhou polovinu března. Na jaře, jakmile to podmínky umožní, na něj naváže výsadba nové lipové aleje. Věříme, že tento krok, i když pro mnohé jistě bolestný, povede k tomu, že stromy v ulici V Aleji budou dlouhodobě prosperovat a stromořadí zůstane krásným místem pro nás i budoucí generace. Děkujeme vám za pochopení. (mat)

Ptejte se starostky: Novoroční ohňostroje

Máte otázky, podněty nebo nápady týkající se fungování či rozvoje našeho města? Chcete něco vědět, změnit, opravit nebo zlepšit? Rádi byste poukázali na to, co se vám ve městě líbí nebo co se povedlo? Napište naší starostce Zdeňce Blišťanové na e-mailovou adresu dotazy@jesenik.cz.

Paní starostko, již druhým rokem bylo zakončení Novoročního programu na Masarykově náměstí prostory videomappingem místo tradičního ohňostroje. Četl jsem na Vašem facebookovém profilu zdůvodnění tohoto rozhodnutí. Jestliže byl videomapping levnější než pořízení ohňostroje, pak se ztotožňuji jako občan s tím, že město chce peníze ušetřit a ty pak dát na opravy po ničivých povodních ze září. Jinak si ale myslím, že ten oxid uhličitý, který ohňostroj vypustí do atmosféry jednou za rok, není takovým hříchem proti životnímu prostředí. Majitelé domácích zvířat a zvířata samotná zvládala ten hluk jednou ročně po dlouhá desetiletí u nás i v řadě měst a obcí a zvládají ho i jinde ve světě. Jsem spíše tradicionalista a chci se zeptat, zda vedení města neuvažuje o návratu k běžnému ohňostroji, který bych třeba já uvítal. Děkuji za odpověď, Otakar Ševčík

Pane Ševčíku, děkuji za váš dotaz a ochotu chápat důvody, proč jsme se letos rozhodli nahradit tradiční novoroční ohňostroj jiným programem. Město Jeseník v současné době o návratu k oh-

ňostroji neuvažuje. Jak jsem psala ve svém odůvodnění, ohňostroje přispívají ke znečištění ovzduší, působí stres volně žijícím i domácím zvířatům a ruší mnoho lidí, včetně malých dětí. Studie navíc ukazují, že i krátkodobé používání ohňostrojů má negativní vliv na kvalitu ovzduší a životní prostředí. Podrobně tuto problematiku popisuje například Akademie věd ČR ve svém expertním stanovisku nazvaném *OHŇOSTROJE: toxická show s neúnosnými zdravotními riziky*, které můžete snadno dohledat na internetu.

Chápeme, že pro mnoho lidí mají ohňostroje své tradiční kouzlo. Věříme ale, že oslavy příchodu nového roku je možné prožít i jinak, letos jsme místo ohňostroje nabídli přípítek, koncerty a provedení programu pro děti – a k tomuto ekologičtějšímu způsobu se v posledních letech připojuje čím dál více měst a obcí, a dokonce celých států.

Jeseník je městem v srdci přírody a také to nás zavazuje k odpovědnému přístupu. Chceme snižovat zátěž na životní prostředí a chránit nejen přírodu, ale také pohodu lidí a zvířat. Děkuje za pochopení.

Známe vítězný návrh na revitalizaci Smetanových sadů

Vítězem architektonické soutěže na novou podobu Smetanových sadů, nejvýznamnějšího parku v Jeseníku, se stal návrh od architektů Barbory Kubické a Júlie Bobříkové. Jejich projekt zaujal porotu svým komplexním přístupem a citlivým propojením parku s okolím.

„Obnova města po povodních zůstává naší prioritou, ale zároveň nechceme bránit dalšímu rozvoji. Díky této soutěži máme jasnou představu, jak park postupně obnovit. Nyní budeme jednat s vítězkami o dopracování návrhu, aby co nejlépe odpovídal potřebám města,“ uvedla starostka Zdeňka Blišťanová.

Revitalizaci parku plánuje Jeseník rozdělit do několika etap, přičemž v první fázi se zaměří na obnovu zeleně a úpravu cest. Financování projektu hodlá město zajistit především z dotačních zdrojů. Už samotná architektonická soutěž byla spolufinancována Ministerstvem pro místní rozvoj v rámci programu Podpora architektonických a urbanistických soutěží 2023+.

O vytvoření návrhu parku jako moderního a udržitelného prostoru odpovídajícího potřebám 21. století projevilo zájem 12 týmů, z nichž 5 postoupilo do finále. Porota složená z odborníků i zástupců města hodnotila kvalitu krajinářského řešení, technickou úroveň (konstrukční, technologická a materiálová řešení s důrazem na investiční a provozní náklady) a udržitelnost (hospodaření se zdroji, práce s terénem a vegetací, nakládání

s vodou a energiemi a celkový dopad projektu na životní prostředí).

Vítězný návrh byl oceněn zejména za svůj komplexní přístup a schopnost propojit park s jeho okolím. Porota zároveň doporučila k realizaci i druhý návrh, který vytvořila společnost ADEA projekt.

Návrhy všech architektonických týmů jsou k dispozici přímo na webové stránce CCEA MOBA (ceeamoba.cz/souteze/jes).

(mat)

“

Zasedání zastupitelstva

Letošní první zasedání se koná ve čtvrtek 13. února v zasedací místnosti budovy IPOS. Podrobný program naleznete na plakátech, na úřední desce a webových stránkách města www.jesenik.cz. Ze zasedání bude pořizován audiovizuální záznam za účelem informování veřejnosti. Přenos bude vysílán živě na Youtube kanále města Jeseník.

Matrika

V prosinci se v jesenické nemocnici narodilo celkem 15 dětí, z toho 3 děti s trvalým pobytem v Jeseníku. Všem gratulujeme a přejeme vše nejlepší.

Rada seniorů

Další schůzka Rady seniorů se uskuteční v úterý 4. února v 10:00 na radnici, Masarykovo náměstí 167/1.

Báseň: Jesenicku

Sice napojily se prameny,
voda zas z vřidel vyvěrá.
Ale až škody budou sečteny,
naděje bude ztracená.

Voda odnesla domovy
a s nimi také vnitřní klid.
Jak konec světa hotový
A jak teď mají lidé žít?

Uplavaly i vzpomínky
ve starých albech schované,
fota tatínka, maminky –
jak ruce přes věk podané.

A všude kolem samá spoušť,
odpadků hory vysoké.
Zbyla jen sláných slzí houšť
a v duši rány hluboké.

Báseň Jesenicku věnovala prof. Zdeňka Trösterová, česká filoložka, lingvistka, slavistka pocházející z Mostu.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Připomínka svozu bioodpadu

V pátek 21. února proběhne třetí a poslední zimní svoz bioodpadu u rodinných domů, které o tuto službu projeví zájem. Objednat vývoz popelnice na bioodpad je možné po předchozím objednání u referenta odboru životního prostředí do středy 15. ledna do 10:00 na e-mailu martin.krenek@jesenik.cz nebo tel. 584 498 456. Na sídlištích probíhá svoz bioodpadu celé zimní období.

Odbor životního prostředí

Přijďte si pro tašky na třídění

Společnost EKO-KOM věnovala v rámci povodňové pomoci městu Jeseník tašky na třídění odpadu pro domácnosti. Sady tašek budou jesenickým občanům vydávány na pokladnách MěÚ Jeseník na ulici Tovární a na ulici Karla Čapka v otvírací době pro veřejnost, dále také na Odboru životního prostředí (IPOS). Otevírací doba pokladen pro veřejnost: pondělí a středa 8:00 až 12:00 a 13:00 až 17:00, úterý a čtvrtek 8:00 až 12:00 a 13:00 až 14:00, pátek 8:00 až 12:00.

Bud'te opatrní, zimní údržba stále probíhá v mimořádných podmínkách

Opět vás vyzýváme k maximální opatrnosti při pohybu na silnicích a chodnicích během zimních měsíců, abychom předešli úrazům i poškození majetku. Zimní údržbu ve městě Jeseník zajišťují technické služby, jejichž cílem je co nejvíce zmírnit problémy se sjízdností a schůdností způsobené zimním počasím a zajistit bezpečnost pro všechny občany města. Snahou je provádět zimní údržbu v co největším rozsahu v souladu s Plánem zimní údržby. Bohužel, některé silnice a chodníky jsou po zářijových povodních stále poškozené, což znamená, že jejich údržba je přizpůsobena jejich aktuálnímu technickému stavu. Děkujeme za pochopení a za vaši spolupráci.

(mat)

Při narození nových občánků získají rodiče vyšší podporu

Městské porodné na rok 2025 se zvyšuje na 10 tisíc korun na jedno narozené dítě s trvalým pobytem v Jeseníku. O zvýšení ze 7 tisíc korun rozhodli zastupitelé na svém prosincovém zasedání.

Městské porodné je především poděkováním a symbolickým oceněním rodin s nejmenšími dětmi za to, že se rozhodly spojit svůj život s Jeseníkem. Vyplácí se čtvrtletně, a to na základě Pravidel pro poskytování městského porodného. Rodiče, kteří splní stanovené podmínky, obdrží při příležitosti slavnostního obřadu Vítání občánků symbolický šek na městské porodné a věcný dar.

„Tato finanční podpora při narození nových

občánků Jeseníku je pouze jedním ze způsobů, jak město pomáhá rodinám s malými dětmi. Například v září 2025 spustíme provoz dětské skupiny pro celkem dvacet dětí ve věku primárně od 1 do 3 let, nabízíme kvalitní mateřské školky a také finančně přispíváme na volnočasové aktivity dětí,“ uvedla Zdeňka Blišťanová, starostka města Jeseník.

Výše městského porodného se v posledních letech postupně zvyšuje. V roce 2023 činila tato podpora 5 tisíc korun, zatímco pro rok 2024 byla zvýšena na 7 tisíc korun. Zastupitelé tak již druhý rok po sobě potvrdili důležitost této iniciativy.

(mat)

Výše poplatku za odpad se letos nemění

Místní poplatek za komunální odpad pro rok 2025 zůstává ve výši 840 Kč. Uhradit jej lze bankovním převodem nebo na pokladnách města, a to hotově či platební kartou. Při úhradě bankovním převodem na účet města číslo 5962000207/0100 je nutné uvést variabilní symbol, který je stejný jako v předchozích letech. Na vyžádání vám jej sdělí na Odboru životního prostředí Městského úřadu Jeseník

(e-mail: jaroslava.dopanova@jesenik.cz, telefon 584 498 461.).

Kdo je poplatníkem?

Poplatníkem je fyzická osoba přihlášená k pobytu nebo vlastník nemovité věci jako byt, rodinný dům, stavba pro rodinnou rekreaci, ve které není hlášena žádná fyzická osoba a která je umístěna na území města.

(mat)

Město Jeseník a Ústav zahradní a krajinářské architektury Mendelovy univerzity v Brně Vás srdečně zvou na výstavu studentských prací navazujícího magisterského studia na téma „Město a voda“. Výstava se uskuteční od 10. února do 16. března v prostorách budovy Katovny – Informační centrum Jeseník. Představíme vám architektonické studie vzniklé v rámci spolupráce města a univerzity v zimním semestru 2024/2025. Po zářijových povodních roku 2024 přijeli studenti osobně zhodnotit situaci zdejší krajiny a vodních toků. Na základě svých zjištění vytvořili vize, které se soustředí na potenciál obnovy bezprostředního okolí řeky Stařič a posílení odolnosti města vůči povodňovým hrozbám. Návrhy byly městu poskytnuty zdarma jako forma pomoci – děkujeme za tuto mimořádnou podporu studentům, jejich vyučujícím a univerzitě.

Jesánek bude prostorem pro radost, zábavu a bezpečný růst těch nejmenších

Od 1. září bude v Jeseníku fungovat v regionu ojedinělé místo. Dětská skupina Jesánek, v níž se chůvy, učitelky a zdravotník budou starat o děti ve věku od 1 do 6 let. Díky malému počtu dětí ve skupině zde bude zajištěn individuální přístup a rodinná atmosféra.

Dětská skupina bude otevřena od září ve zrekonstruovaných prostorách v centru města, konkrétně v budově na ul. Dukelská 718/6. Jejím provozovatelem bude Mateřská škola Jeseník, Křížkovského. Do Jesánka budou moci rodiče přihlásit děti, i když nemají trvalý pobyt v Jeseníku. Přihlášení bude možné od března, více informací k tomu naleznete na webových stránkách www.modraskolka.cz.

Proč zvolit Jesánek?

► **Bezpečné a příjemné prostředí:** Jesánek sídlí v nově zrekonstruovaných prostorách v centru města na ulici Dukelská.

► **Individuální a rodinný přístup:** Dvě malé skupinky po maximálně 10 dětech.

► **Flexibilita docházky:** Dítě nemusí docházet každý den ani na celý den – přizpůsobíme se vašim potřebám.

► **Ideální řešení při návratu do práce:** Pokud se potřebujete vrátit do práce a vaše dítě ještě nemůže do mateřské školy, Jesánek je pro vás perfektní volbou. Pokud máte částečný úvazek nebo flexibilní pracovní dobu, můžete službu využívat pouze v době, kdy pracujete.

Provozní doba: 7:00 až 16:00

Cena: 1 500 Kč/měsíc při pravidelné docházce + stravné

Přihlášky: od března 2025

V případě zájmu o podrobné informace se můžete obrátit také na ředitelku školky Lenku Bizoňovou (lenka.bizonova@modraskolka.cz, 723 639 356).

(mat)

Praktické informace

Zahájení provozu: 1. září 2025

Spolufinancováno
Evropskou unií

Policejní aktiv 2024 byl ve znamení poděkování za zvládnutí mimořádné situace

Ve čtvrtek 12. prosince 2024 se v reprezentativních prostorách Zimní zahrady Priessnitzových léčebných lázní v Jeseníku uskutečnilo slavnostní setkání nazvané Policejní aktiv 2024. Tato událost byla věnována poděkování policistům a zaměstnancům Územního odboru Jeseník, kteří se významně podíleli na zvládnutí mimořádné situace, v níž se region nacházel v souvislosti se zářijovými povodněmi.

„S odstupem času mohu s hrdostí říci, že jsme tuto nelehkou výzvu zvládli se ctí. Nezůstali jsme však sami. Obrovskou podporu jsme dostali nejen od krajského ředitelství v Olomouci, ale také od kolegů z celé České republiky,“ uvedl ředitel Územního odboru Jeseník Ivan Petříšče, který ve svém úvodním projevu poděkoval všem, kteří přispěli k řešení této krize.

Jan Škoda a Ladislav Svígoň, kteří u policie sloužili zhruba 30 let, se na Policejním aktivu dočkali slavnostního rozloučení. Za jejich dlouholetou a obětavou službu jim poděkovala také starostka města Zdeňka Blišťanová.

Akce byla nejen rekapitulací mimořádného roku, ale především oslavou solidarity, odhodlání a profesionálního přístupu všech, kteří v těžkých chvílích stáli na straně pomoci a bezpečnosti. Zároveň byla symbolickým ukončením mimořádného období, neboť právě 12. prosince byl na Jesenícku oficiálně ukončen stav nebezpečí.

(mat)

Obnova po povodních: Můžete získat dotaci na financování rekonstrukce, koupi nebo výstavbu

Státní fond podpory investic vyhlásil průběžnou výzvu k předkládání žádostí o podporu z programu Živel3 – SFPI. Program je určen pro vlastníky a spoluvlastníky nemovitostí k financování obnovy obydlí, která byla poškozena povodní v období od 13. do 18. září 2024. Žádosti o podporu bude možné podávat pouze elektronicky prostřednictvím Klientského portálu SFPI. Příjem žádostí bude zahájen 17. února.

Podle informací Ministerstva pro místní rozvoj bude možné podporu čerpat formou dotace, zvýhodněného úvěru s úrokem 1 až 3 %, nebo jejich kombinací. V případě dotace bude možné při splnění všech podmínek získat až 3 miliony korun na jednu žádost. Zvýhodněné úvěry budou mít dobu splatnosti až 25 let a umožní

Sběr žádostí: 17. února až konce roku 2025 (nebo do vyčerpání prostředků SFPI). Podání žádostí na portal.sfpi.cz

financovat až 100 % celkových nákladů na rekonstrukci nebo pořízení nemovitosti. O úvěry bude možné žádat i bez žádosti o dotaci.

Mezi podmínkami například je, že oprava nebo výstavba obydlí bude dokončena nejpozději do 6 let od vzniku škody způsobené povodní. Pokud je účelem podpory pořízení nového obydlí, proběhne toto pořízení do 3 let od vzniku škody způsobené povodní.

Veškeré informace, potřebné dokumenty a metodické pokyny jsou k dispozici na webu

www.sfpi.cz/zivel-3/. Program administruje Státní fond podpory investic ve spolupráci s Centrem pro regionální rozvoj, které žadatelům pomůže se zpracováním potřebné dokumentace. Dotazy můžete směřovat na e-mail obnovabydleni@err.cz. Pro případné konzultace jsou vám také k dispozici pracovníci CRR, pro Olomoucký kraj Aleš Marousek, telefon: 605 001 698.

(SFPI, mat)

Státní fond
podpory investic

Jesenická nemocnice přivítala v loňském roce na svět 215 dětí

V loňském roce se v Nemocnici AGEL Jeseník narodilo 215 dětí. Roku 2024 v celkovém součtu kralovali chlapci. Porodníci pomohli přivést na svět konkrétně 114 chlapců a 101 dívek.

„Posledním miminkem roku 2024 byl chlapeček jménem Sebastián, který se narodil 31. prosince 2024 v 23:32. Prvním miminkem tohoto roku byl chlapeček jménem Martin, který se narodil hned 1. ledna v 1:29 s krásnými mírami 3 790 g a 50 cm,“ říká Iva Mašlaňová, vrchní sestra Gynekologicko-porodnického oddělení Nemocnice AGEL Jeseník.

Nejvíce miminek se v jesenické nemocnici narodilo v měsíci lednu, naopak nejméně jich bylo v únoru a březnu. Nejtěžší miminko loňského roku vážilo 4 838 g a nejmenší miminko vážilo 1 570 g. Narodila se také dvakrát dvojčata, a to v dubnu a v září.

Rodiče pro svá miminka vybírali nejčastěji jména Eliška, Ema, Matyáš a Tobiáš. Objevila se i netradiční jména jako Athina, Nihal, Linus, Meda.

Porodnice Nemocnice AGEL Jeseník je držitelem titulu *Baby Friendly Hospital*, tedy nemocnice přátelská k dětem. Rodičky mají možnost využít ambulantní porod, mohou tedy být s miminkem propuštěny během pár hodin domů. Budoucí maminky mohou využít aromaterapii, muzikoterapii, vaginální napárku. Dále gynekologicko-porodnické oddělení na-

Primářka gynekologicko-porodnického oddělení Jana Chrastinová (vpravo) spolu s maminkou a prvním miminkem roku 2025. Foto: Nemocnice AGEL Jeseník

bízí budoucím maminkám předporodní kurzy, možné je také po domluvě využít prohlídku porodního sálu a novorozeneckého oddělení. Pro

maminky je k dispozici i nepřetržitá laktační poradna.

Nemocnice AGEL Jeseník

Studenti ze Střední průmyslové školy Jeseník objevovali možnosti studia v Nyse

Ve středu 8. ledna se 18 studentů ze Střední průmyslové školy Jeseník spolu se čtyřmi pedagogy a zástupcem města Jeseník vydalo na návštěvu akademie v polské Nyse. Cílem bylo přiblížit studentům možnosti dalšího studia po střední škole na tamní vysoké škole, která nabízí pestré zaměření i moderní přístup.

Tato akce navázala na projekt města Jeseník a VŠ v Nyse, který probíhal v letech 2019 a 2020 pod názvem *Za dědictvím V. Priessnitz*. Jeseník a Nysa jsou již 26 let partnerská města a tato spolupráce pomáhá budovat silné vazby nejen v oblasti vzdělávání, ale i kulturního dědictví.

Během návštěvy čekal studenty zajímavý program, který jim umožnil vyzkoušet si dovednosti spojené s jejich obory. Stavaři se zapojili do stavby modelu obydlí na Marsu, strojaři se věnovali 3D skenování a postupům ve strojírenství, zatímco IT specialisté programovali. Po workshopech následovala prohlídka školy, kde měli všichni možnost vidět, jaké zázemí akademie studentům nabízí.

Celý den byl zakončen obědem s tradičními polskými specialitami – nechyběl žurek a pirohy. Atmosféra celé návštěvy byla inspirující a studenti odjížděli s mnoha novými poznatky i motivací k dalšímu vzdělávání. Tato akce je příkladem dobré spolupráce mezi českými a polskými vzdělávacími institucemi, která studentům otevírá dveře k novým možnostem a rozšiřuje jejich obzory.

David Pišek, Střední průmyslová škola

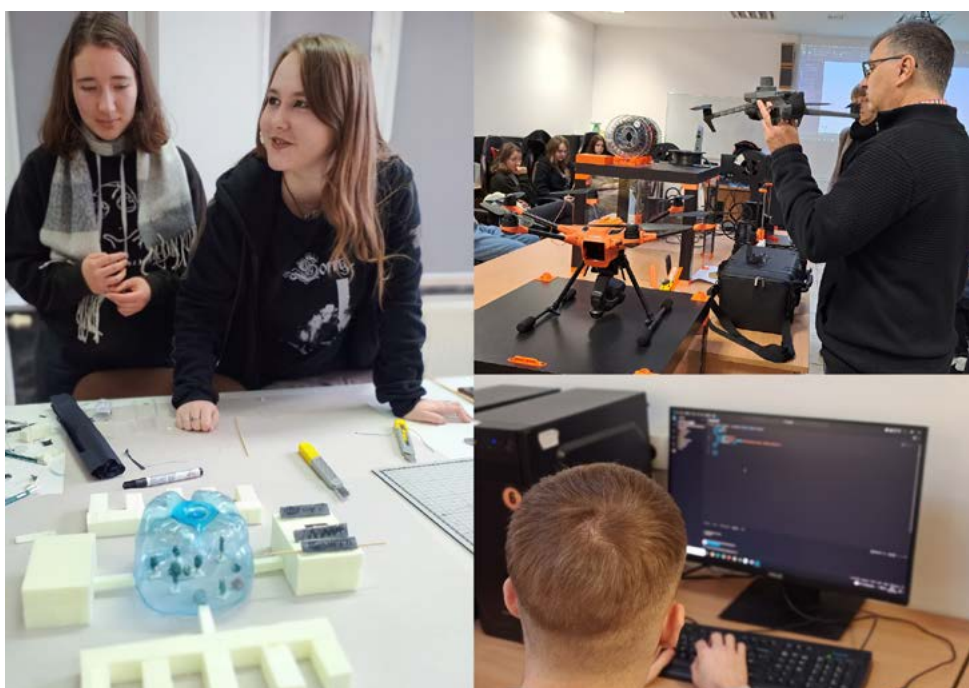

Foto: Střední průmyslová škola

Soutěž o nejhezčí vánoční tabuli

Foto: archiv školy

Ve středu 18. prosince 2024 proběhla tradiční akce Střední školy gastronomie, farmářství a služeb Jeseník *Vánoční výstava* v Kapli v Průchodní ulici. Součástí celodenního programu se stalo hlasování o nejhezčí vánoční žakovskou tabuli.

Na prvním místě se umístila tabule s číslem 2 třídy 2. B, která získala 431 hlasů (kombinace černé a zlaté barvy). Druhou příčku obsadila tabule číslo 3 třídy 3. B s počtem 218 hlasů (modrá barva). Třetí místo získala tabule číslo 1 třídy 1. B se 133 hlasy (červená barva).

Děkujeme všem hlasujícím, kteří ocenili dovednosti našich žáků a také jejich umění svou odborností prezentovat. Hlasování probíhalo fyzicky i online a výše uvedené výsledky jsou součtem obou forem hlasování. Děkujeme také ZUŠ Jeseník za krásný kulturní program. Vážíme si velkého zájmu jesenické veřejnosti o tuto akci a již teď se těšíme na *Vánoční Kapli* v roce 2025.

Střední školy gastronomie, farmářství
a služeb Jeseník

Tradiční Hrátky pejska a kočičky na Čapce

Máte doma malou ratolest, která už by do školky ráda, ale máte spoustu dotazů a rádi byste nejříve prostor školky a paní učitelky poznali? Pak jsou *Hrátky pejska a kočičky* přesně pro vás. Budeme se na vás těšit každou středu od 19. února do 7. května mezi 14:30 a 16:00 v Mateřské škole Karla Čapka, Jeseník – ul. Karla Čapka 353/5, kde si můžete přijít s dítětem pohrát do naší třídy Broučků, popovídat si s paní učitelkou a vašemu dítěti tak zpříjemnit adaptaci na jeho první školkový den a dozvědět se vše, co vás zajímá. Podrobný rozpis na www.facebook.com/skolka. Těšíme se na vás!

Tým MŠ Karla Čapka Jeseník

Jesenická hvězdárna během února

Každé první úterý v měsíci je hvězdárna otevřena veřejnosti bez nutnosti rezervace (17:30 až 18:30). Jiný termín lze domluvit po předchozí domluvě s Jiřím Petříkovským na 739 438 211 (max. 15 osob) – prohlídka hvězdárny, pozorování hvězdné oblohy, stellarium. Více informací na duhajes.cz. Viditelnost planet a události na obloze v únoru:

- Merkur – na konci měsíce nízkou nad Z obzorem
- Venuše – večer nad ZIZ obzorem
- Mars – celou noc
- Jupiter – po většinu noci kromě jitra
- Saturn – v první polovině měsíce večer nízkou nad Z obzorem
- Uran – v první polovině noci
- Neptun – večer nad ZIZ obzorem
- 2. února – Měsíc v přízemí (367 484 km)
- 5. února – Měsíc v první čtvrti (9:01)
- 12. února – Měsíc v úplňku (14:53)
- 18. února – Měsíc v odzemí (404 258 km)
- 18. února – Slunce vstupuje do Ryb
- 20. února – Měsíc v poslední čtvrti (18:32)

SVČ a zp DVPP DUHA Jeseník

Víte, kde bije srdce gympláků?

A právě to se ukázalo v plné síle během prosincového *Adventního pečení*, které vyvrcholilo nádhernou akcí s názvem *Srdcebrání*. Každý den v období adventu jedna třída nachystala svačinku pro své spolužáky – a stánek plný dobrot byl místem, kam to táhlo nejen studenti, ale i učitelé a správně zaměstnanci. A že bylo z čeho vybírat: sladké koláčky, nadýchané palačinky, křehké dortíčky, vánoční cukroví, chlebičky, sýroví šneci, a dokonce i řízky. Vůně těchto pokladů lákala každého a ceny byly více než přívětivé. Všechno provázela atmosféra radosti, sdílení a společných setkání napříč ročníky.

A pak přišel ten den – *Srdcebrání*, kdy se chodba gymnázia proměnila v předvánoční jarmark plný pohody a solidarity. Všechno bylo završeno záplavou emocí, když se spočítala vybraná částka, neuvěřitelných 37 500 Kč! Tyto peníze pak pomohly těm, kteří to nejvíce potřebovali, 15 studentům, jejichž životy zasáhly zářijové povodně. Celá tato akce byla důkazem, že gympláci umí táhnout za jeden provaz, jsou

Foto: archiv školy

ochotni pomoci druhým a zároveň si chtějí užít chvíle plné smíchu a radosti.

Helena Tunysová, Gymnázium Jeseník

Virtuální univerzita třetího věku pokračuje

V úterý 4. února v 9:00 v Centru sociálních služeb Jeseník (Beskydská 1298/6), zahajujeme další, již XXX. blok (letní semestr) studia virtuální univerzity třetího věku na téma *Habsburkové bez trůnu*.

Cyklos přednášek zachycuje osudy vybraných příslušníků habsburského rodu, kteří se dostali do střetu se zavedenými rodovými předpisy a často i dobovou morálkou. Všechny osobnosti, o kterých budeme hovořit, se dostaly do konfliktu s císařem Františkem Josefem I., jehož důsledkem bylo vyloučení z habsburského rodu a nucený odchod z monarchie. Průvodcem a vedoucím lektorem bude tentokrát prof. PhDr. Jan Županič, Ph.D.

- 4. února – Habsburský rod v „dlouhém 19. století“
- 18. února – Arcivévoda Jan Nepomuk Salvátor (Jan Orth)
- 4. března – Arcivévoda Leopold Ferdinand (Leopold Wölfling)
- 18. března – Arcivévoda Ferdinand Karel (Ferdinand Burg)
- 1. dubna – Arcivévodkyně Luisa (hraběnka Montignoso)
- 15. dubna – Utajení Habsburkové

Těšíme se na setkání s vámi. Za konzultační středisko Jeseník Alice Lenerová. Kontakt: alice.lenerova@cssjes.cz, tel.: 584 411 391, mob.: 737 241 059. Více na www.e-senior.cz.

Centrum sociálních služeb Jeseník

AKCE

úterý 4/2 9:30

Knihovna Vincence Priessnitz
(Oddělení pro děti a mládež)

FREEVALDA KLUBÍK I

Pohádkové dopoledne pro děti do 3 let. Nutná rezervace tel.: 702 255 473 nebo e-mail: deti@knihovna-jesenik.cz. Vstup volný, tvořivá dílnička 30 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

středa 5/2 18:30

Restaurace U Petra

SWINGOVÁ TANČÍRNA

Hudba z reproduktoru hraje k poslechu i tanci. V úvodu seznámení s kroky pro zájemce. Není třeba přijít v páru. Další informace na webu www.swinghills.eu. Vstupné dobrovolné. Pořádají Swing Hills.

čtvrtek 6/2 17:00

Kaple

KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY VERONIKY KROUPOVÉ A PETERA ŠČIPÁKA

Představí se žáci ve hře na zobcovou a příčnou flétnu, klarinet a saxofon. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

pátek 7/2 18:00

Hala Sanatoria Priessnitz

PODVEČERNÍ KONCERT

Klavírní koncert Mikoláše Dvořáčka, učitele klavíru ZUŠ Jeseník, člena Moraviachoru a Sboru sborníků. Večer plný známých melodií a jeho vlastní tvorby. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

neděle 9/2 15:00

Zimní zahrada Sanatoria Priessnitz

ODPOLEDNE U CIMBÁLU

Odpoledne u cimbálu s folklorním souborem FOLKLOREK. Nenechte si ujít autentický hudební zážitek z folklorního putování po celém světě. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

pondělí 10/2 18:00

Knihovna Vincence Priessnitz (Hudební sál)
JAN REJŽEK: HOVORY R ANEB PRVNÍ ANTI-DISKOTÉKA BEZ JIRÍHO ČERNÉHO

Zveme Vás na večer s Janem Rejškem, během něhož se významný publicista bude věnovat vzpomínce na předního hudebního kritika Jiřího Černého a zároveň představí svou knihu pamětí s názvem *Jste to vy?* přibližující český kulturní a společenský život. Vstupné dobrovolné. Pořádají MKZ Jeseník.

pondělí 10/2 19:00

Hala Sanatoria Priessnitz

JESENICKÉ ŽESTĚ

Koncert žestového kvinteta *Jesenické žestě* – to je pět mužů, pět nástrojů a pestrý a znělý repertoár. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

úterý 11/2 9:30

Knihovna Vincence Priessnitz
(Oddělení pro děti a mládež)

FREEVALDA KLUBÍK II

Pohádkové dopoledne pro děti do 3 let. Nut-

ná rezervace tel.: 702 255 473 nebo e-mail: deti@knihovna-jesenik.cz. Vstup volný, tvořivá dílnička 30 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

středa 12/2 18:00

Knihovna Vincence Priessnitz (Výstavní síň)
VERNISÁŽ VÝSTAVY YGS 2024: DĚTSKÉ SKLÁŘSKÉ SYMPOZIUM

Na výstavě, jež je výsledkem spolupráce zkušených sklářů a dětských výtvarníků, zhlédnete osmnáct skleněných děl, která vznikla v červnu během Young Glass Symposia v Kamenickém Šenově. Výstavu zaštiťuje Iva Svobodová. Vstupné volné. Pořádají MKZ Jeseník.

čtvrtek 13/2 17:00

Kaple

BENEFIČNÍ KONCERT ŠTĚPÁNA RAKA PRO ZUŠ JESENÍK

Koncert vynikajícího, světově proslulého kytaristy Štěpána Raka, jenž chce věnovat výtěžek koncertu naší Základní umělecké škole Jeseník, která byla postižena povodní. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

pátek 14/2 19:00

Hala Sanatoria Priessnitz

VALENTÝNSKÝ HUDEBNÍ VEČER

Přijměte pozvání na valentýnský hudební večer u bílého klavíru. Klavíristku a zpěvačku Radku Tešíkovou zpěvem doprovodí Milan Jureček. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

sobota 15/2 10:00

Náměstí Svobody

RESTAURANT DAY JESENÍK

Sousedský festival jídla, kdy si každý může na jeden den otevřít vlastní restauraci a pochutnat se domácími dobrotami či se setkat s přáteli. Info: www.restaurant-day-jesenik.webnode.cz. Pořádá Sudetikus.

sobota 15/2 17:00

Divadlo Petra Bezruče

KRISTIÁN ŠEBEK A BAND

Mladý zpěvák Kristián Šebek se vrací do Jeseníku spolu se svým bandem, aby opět vzdal čest nejen Karlu Gottovi, ale i ostatním zpěvákům české hudební scény. Vstupné v předprodeji 650 Kč, v den konání 700 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 15/2 19:00

Zrcadlový sál Sanatoria Priessnitz

PERU

Cestopisná přednáška Libora Turka. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

pondělí 17/2 17:00

Kaple

KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY VÁCLAVA DVOŘÁKA

Představí se žáci ve hře na kytaru a příčnou flétnu. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

pondělí 17/2 19:00

Zrcadlový sál Sanatoria Priessnitz

KLAVÍRNÍ DUO 88TWICE

Virtuózní hra pánů Vladimíra Jakuba Knápka (piano) a Vladimíra Najdekra (piano + zpěv). Je-

jich pestrý repertoár zaujme všechny kategorie posluchačů. Vstupné 120 Kč. Pořádají PLL.

úterý 18/2 16:00

SVČ DUHA Jeseník

KVÁSKOVÁNÍ

Kurz pečení kváskového chleba pro dospělé, přihlášky předem www.duhajes.cz/akce-a-dvpp/. Informace pekna@duhajes.cz. Cena: 250 Kč. Pořádá SVČ a zp DVPP DUHA Jeseník.

středa 19/2 18:30

Restaurace U Petra

SWINGOVÁ TANČÍRNA

Hudba z reproduktoru hraje k poslechu i tanci. V úvodu seznámení s kroky pro zájemce. Není třeba přijít v páru. Další informace na www.swinghills.eu. Vstupné dobrovolné. Pořádají Swing Hills.

čtvrtek 20/2 17:00

Divadlo Petra Bezruče

K POCTĚ DVOU HUDEBNÍCH PŘÁTEL: KONCERT K POCTĚ RAFAELY DRGÁČOVÉ A DUŠANA JURKOVIČE

Tento koncert je letos věnován nejen památce Dušana Jurkoviče, ale zejména je poděkováním naší nezapomenutelné kolegyni a vedoucí hudebních nauk Rafaely Drgáčové. Představí se vám žáci hudebních nauk, rodiče s dětmi z Hrátek s hudbou, uslyšíme a uvidíme i další soubory. Celým koncertem vás provede Pavla Mudrová. Přijďte, jste srdečně zváni. Pořádá ZUŠ Jeseník, SPU a MKZ Jeseník.

pátek 21/2 18:00

Divadlo Petra Bezruče

TRACYHO TYGR

Tracyho Tygr je silný příběh Divadla Procity o překonávání překážek, nečekaných přátelství a síle lidského ducha i v těch nejtěžších dobách. Vstupné 450 Kč, pro studenty a seniory 380 Kč. Nebo v rámci polovičního předplatného. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 22/2 20:00

Kongresový sál PLL

28. REPREZENTAČNÍ PLES

Priessnitzovy léčebné lázně a město Jeseník vás zvou na 28. reprezentační ples. Těšit se můžete na kapelu The People, moderátorku Soňu Šulákovou, SHOW DANCE, kvalitní nabídku vín, vymazlený fotokoutek a bohatou tombolu. V ceně vstupného je pestrý raut. Prodej vstupenek přes on-line systém MKZ. Pořádají PLL a město Jeseník.

pondělí 24/2 18:00

Hala Sanatoria Priessnitz

KONCERT PĚVECKÉHO ODDĚLENÍ ZUŠ JESENÍK

Pestrá přehlídka zpěváků - žáků pěveckého oddělení ZUŠ Jeseník. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

čtvrtek 27/2 17:00

Kaple

KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Představí se žáci hudebního oboru a LDO. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

pátek 28/2 19:00

Zrcadlový sál Sanatoria Priessnitz

SKOTSKO

Cestopisná přednáška Libora Turka. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

VÝSTAVY

13/2 až 11/3

Knihovna Vincence Priessnitz
(Výstavní síň)**YGS 2024: DĚTSKÉ SKLÁŘSKÉ SYMPOZIUM**Osmnáct skleněných děl vzniklo v červnu loňského roku během Young Glass Symposia v Kamenném Šenově. Výstava, kterou zařizuje Iva Svobodová, se zrodila díky spolupráci zkušených sklářů a dětských výtvarníků. Cílem bylo seznámit talentované děti se sklářským uměním a zároveň jim dát příležitost participovat na proměně plastické hmoty v jedinečný produkt, který si samy navrhly a na jehož zrodu se podílely. Olomoucký kraj reprezentovala Lola Laštovicová, žákyně ZUŠ Jeseník, která porotu zaujala dílem *Růže pro Malého prince*. Otevřeno dle otevírací doby recepce MKZ Jeseník. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.**VLASTIVĚDNÉ MUZEUM
JESENICKA**

21/1 až 1/6

Hlavní výstavní sál
+ Galerie Vodní tvrze**JEDNO A ČTVRT STOLETÍ JESENICKÉHO
MUZEJNICTVÍ**

Pojďte se přenést zpět v čase do roku 1900, kdy vzniklo jesenícké muzeum, a staňte se svědky vývoje regionálního muzejnictví až do dnešní doby. Na monumentální výstavě, kterou připravil kolektiv odborných pracovníků Vlastivědného muzea Jesenicka, se mimo jiné dozvíte, jak se muzejní práce formovala, co ji ovlivňovalo nebo jaký původ mají současné muzejní sbírky oddělení archeologie, biologie, geologie a historie. Opomenut nezůstane ani knihovnický fond, utvářený od samotných počátků této instituce. Autoři: odborní pracovníci Vlastivědného muzea Jesenicka, výtvarnice: Kamila Reichmannová, Vstupné: 60/30 Kč.

6/2 18:00

Rytířský sál Vodní tvrze

**PŘEDNÁŠKA: PÉČE O HORSKÉ HOLE V JESENÍKÁCH – ZAHRADNÍČENÍ V MIZEJÍCÍ
TUNDŘE NEBO NÁVRAT K HOSPODAŘENÍ
NA ZANIKLÝCH PASTVINÁCH?**

Přednáška nabídne pohled do historie využívání nejvyšších poloh Jeseníků, seznámí s nejvýznamnějšími přírodními fenomény alpského bezlesí a nastíní možné způsoby péče vedoucí k záchraně jedinečného přírodního dědictví našeho regionu. Přednášející: Jindřich Chlapek. Vstup volný.

KINO

sobota 1/2 15:00

BUFFALO KIDS

dabing / 82 min / animovaný / Španělsko, 2024 / přístupný

sobota 1/2 18:00

HOLKA OD VEDLE

česká verze / 90 min / komedie / Česko, 2025 / přístupný

neděle 2/2 15:00

PADDINGTON V DŽUNGLI

dabing / 107 min / rodinný / mezinárodní koprodukce, 2024 / přístupný

středa 5/2 19:30

SPOLU NAVĚKY

FILMOVÝ KLUB / titulky / 90 min / drama / mezinárodní koprodukce, 2023 / přístupný od 15 let

čtvrtek 6/2 18:00

V DOBRÉM I ZLÉM

česká verze / 93 min / komedie / Česko, 2024 / přístupný od 15 let

pátek 7/2 17:00

PADDINGTON V DŽUNGLI

dabing / 107 min / rodinný / mezinárodní koprodukce, 2024 / přístupný

pátek 7/2 19:30

NOSFERATU

titulky / 132 min / horor / USA, 2024 / přístupný od 15 let

sobota 8/2 19:30

BEZ TRENEK

česká verze / 95 min / komedie / Česko, Slovensko, 2024 / přístupný od 12 let

neděle 9/2 15:00

JEŽEK SONIC 3

dabing / 111 min / rodinný / USA, Japonsko, 2004 / přístupný

středa 12/2 19:30

TADY VARY 6 / TA DRUHÁ

česká verze / 87 min / dokumentární / Česko, Slovensko, 2024 / přístupný od 12 let

pátek 14/2 18:30

BRITGET JONESOVÁ: LÁSKOU ŠILENÁ

VALENTÝNSKÉ PROMÍTÁNÍ / dabing / 119 min / romantická komedie / Velká Británie, 2024 / přístupný od 12 let

sobota 15/2 16:30

CAPTAIN AMERIKA: NOVÝ SVĚT

dabing / 120 min / akční / USA, 2025 / přístupný od 12 let

sobota 15/2 19:30

VLČÍ MUŽ

titulky / 107 min / horor / USA, 2025 / přístupný od 15 let

neděle 16/2 15:00

ZLATOVLÁSKA

česká verze / 116 min / rodinný / Česko, 2025 / přístupný

středa 19/2 10:00

JANŽURKA

SENIOR KLUB / česká verze / 110 min / životopisný / Česko, Slovensko, 2024 / přístupný

čtvrtek 20/2 18:00

BEZ TRENEK

česká verze / 95 min / komedie / Česko, Slovensko, 2024 / přístupný od 12 let

pátek 21/2 19:30

CAPTAIN AMERIKA: NOVÝ SVĚT

titulky / 120 min / akční / USA, 2025 / přístupný od 12 let

sobota 22/2 10:00

KATAK: ODVÁŽNÁ VELRYBA

dabing / 82 min / animovaný / Kanada, 2024 / přístupný

sobota 22/2 19:30

BRITGET JONESOVÁ: LÁSKOU ŠILENÁ

dabing / 119 min / romantická komedie / Velká Británie, 2024 / přístupný od 12 let

neděle 23/2 15:00

JÁ, REBELKA

dabing / 94 min / animovaný / Velká Británie, Kypr, 2024 / přístupný

středa 26/2 19:30

MOST

FILMOVÝ KLUB / titulky / 105 min / drama / Švédsko, 2024 / přístupný od 15 let

pátek 28/1 19:30

ČARODĚJNICE A LOVEC

titulky / 101 min / akční / Německo, Kanada, USA, 2025 / přístupný od 12 let

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Jan Rejžek: Hovory R aneb První Antidiskotéka bez Jiřího Černého

Jeden i druhý své začátky spojili se sportovní žurnalistikou, oba se však proslavili v oblasti hudební kritiky, v níž se stali doslova fenomény. Významný hudební a filmový kritik, básník a novinář Jan Rejžek se podělí s jesenickým publikem o své vzpomínky na nestora české hudební publicistiky Jiřího Černého (1936–2023). Černý přispíval do nejvýznamnějších hudebních časopisů, vedl rozhlasové pořady či tzv. Antidiskotéky, kdy veřejnosti v dobách normalizace představoval i zakázané písničkáře. Roku 1989 stanul u vzniku Občanského fóra a stal se jednou z nejviditelnějších tváří sametové revoluce.

Tato Antidiskotéka se bez Jiřího Černého bude muset bohužel obejít, avšak oživí ji

vzpomínky jeho blízkého přítele, který zároveň představí svoji autobiografickou knihu *Jste to vy?* Do této retrospektivy mapující česko-slovenskou literární a hudební scénu od 60. let do současnosti Jan Rejžek zároveň vložil nepřehledné množství zážitků ze stovkami lidí, kteří mu přišli do cesty, a čtenáře samozřejmě – jak je jeho zvykem – neochudí ani o své specifické pohledy na svět, v nichž se ironičnost a kritika harmonicky mísí s humorem a nadhledem.

Přednáška se koná v pondělí 10. února v 18:00 v Hudebním sále Knihovny Vincence Priessnitzze. Vstupné dobrovolné.

MKZ Jeseník

Začíná nová éra Galerie současného umění pro Jeseník

Projekt *Současné umění pro Jeseník* v lednu skončil v prostorách Katovny. Neznamená to však, že by se s projektem nepočítalo i do budoucna. Galerie do Jeseníku patří a je na čase velmi vážně řešit, kam ji trvale umístit. Ještě na počátku minulého roku vznikl projekt přestavby Kina Pohoda, kde se plánuje přístavba moderních galerijních prostor o celkové ploše bezmála 150 m². S tímto projektem se i nadále počítá, ale události z poloviny září jej poněkud posunuly do pozadí s tím, že jsou pochopitelně v nejbližší době na řadě projekty a opravy s vyšší prioritou.

Všechno zlé je tak pro něco dobré. Povědomně poodnesly ambiciózní plán, ale naopak přinesly nové možnosti. Po vyplenění sklepů v knihovně Vincence Priessnitzze a likvidaci skladů přišel nápad z řad zaměstnanců MKZ Jeseník zříditi galerii právě zde. Nejenže je pro-

stor plochou srovnatelný s prostorem Katovny, ale skýtá dobré propojení s další výstavní síní v Divadle Petra Bezruče a sálem v přízemí knihovny. Zde již výstavy probíhají a jinak tomu bude i v letošním roce. Sklepní prostory jsou momentálně v rekonstrukci po povodních. Již na podzim se podařilo očistit zdi od mokré omítky až na zdivo, nyní se intenzivně vysouší holé zdi, aby se na jaře mohly nanést nové omítky a umístit přepážovací příčky. Spolupráci kromě toho přislíbily renomované firmy zabývající se budováním výstavních prostor. Opravy tak budou dokončeny s jejich pomocí a ideálně od léta budou výstavy probíhat i ve sklepech knihovny.

Není to však vše. I prostor za knihovnou už dávno volá po rekonstrukci. A ačkoliv se pracuje na projektu větší revitalizace, proběhne v roce 2025 alespoň nízkonákladová úprava

spočívající v oplocení prostoru, částečné kultivaci trávníku a zasadění okrasných dřevin. V takovém prostoru je pak možné instalovat umělecké objekty i pořádat kulturní akce.

Z provozního hlediska bude propojení galerie s knihovnou výhodné a rozšíří se otevírací hodiny galerie a recepce MKZ Jeseník. Návštěvníci jistě ocení možnost navštívit galerii šest až sedm dní v týdnu. Pokud tam navíc zavítají v týdnu, mohou spojit návštěvu s výpůjčkou knih a v letních měsících posedět v atriu knihovny s dobrou kávou.

Říká se, na každém konci je nový začátek. V březnu vás tak pozveme na novou výstavu mladé malířky Terezy Mátlové a další budou následovat. Přejme si tedy, aby tento začátek byl také počátkem rozvoje nového kulturního centra knihovna-divadlo-galerie, kam se budou lidé rádi vracet.

Pavel Haluza, ředitel MKZ Jeseník

Dejme mladým, o co si říkají a co potřebují, říká Kamil Kavka

Kamil Kavka je synonymem aktivního přístupu při ožívování Jesenicka i jeho dobrého jména. Stojí za platformou **positivJE**, která mimo jiné inspiruje zajímavými příběhy lidí na Jesenicku. Je také regionálním scoutem Inovačního centra Olomouckého kraje pro Jesenicko, a má tak možnost vize a myšlenky přetvářet do praxe. Jak se to daří a jak vnímá Jeseník? Nejen na to jsme se ptali v rozhovoru, který proběhl při tvorbě strategického plánu města.

Už podle názvu **positivJE** si umím představit, jak kladný a silný je váš vztah k městu a regionu. Platforma má navíc velmi dobré jméno. Jak těžké pro vás je stále hledat kvalitní obsah, nové lidi, nové nápady?

Díky za tu pěknou odezvu. Ve chvíli, kdy je tvojí motivací podílet se na rozvoji Jesenicka, pak nemáš problém s novými nápady a tvorbou obsahu. Ty věci, o kterých píšu, se tady prostě dějí. A hlavně, potkávat nové zajímavé lidi se neomrzí a je to ta největší radost. Mám dost nápadů, kam **positivJE** posouvat, teď mě zaměstnává myšlenka, jak vtáhnout do projektu místní lidi. Spustil jsem na to nástroj Výzva!, tak uvidíme. A uvidíme, co dalšího uzraje.

Jak podle vás v posledních letech zraje město Jeseník?

Na jednu stranu se myslím, že se stále potýká s těmi dlouhodobými problémy, jako je vyliďňování, úbytek mladých, málo inovativních firem a projektů, horší vzdělanostní struktura, dostupnost zdravotní péče. Na druhou stranu tady cítím velkou chuť věci měnit. Máme vyhrnuté rukávy ve stylu „pojdme na tom dělat, kdo chce a má jak“. Jsou pak věci, které mi ve městě vyloženě dělají radost. Je to třeba nový IT obor na střední průmyslovce, v němž letos absolventi poprvé maturovali. Nebo skatepark pro mladé, umělé kluziště a sportovní hala. To jsou všechno věci, které do města patří a mají tady být, jsou důležité pro kvalitu života. I z radnice lze vnímat snahu o otevřenost, je vyjádřená nejen v komunikaci, ale třeba participativním rozpočtem. Oproti minulosti je to obrovský posun.

Co se podle vás naopak moc nedaří?

Máme v Jeseníku rozdiskutované jedno velké téma, aby město spolu s krajským inovačním centrem vybudovalo malý inovační hub. Je to postavené na jednoduché myšlence, kdy město dá prostory a ICOK se v něm postará o obsah. Má to být podpůrný nástroj zdejšího ekosystému, aby se nastartovala podnikavost a kreativita ve městě a celém regionu. Takový inovační hub by pomáhal vzniku nových podnikatelů, vzdělával by a propojoval ty stávající a jsem přesvědčen, že by mohl v nějaké formě přitáhnout na Jesenicko i univerzity a vysoké školy... Jednou jsme s tímto záměrem narazili, zastupitelé tehdy řekli, že tohle není role města. Od potenciálních cílových skupin přitom víme, že takovou infrastrukturu by v Jeseníku uvítaly. Pomáhá i fakt, že podobná zařízení vznikají v menších městech po celé republice. Jen škoda, že Jeseník v tom ztratil dva roky. Ok, inovační hub není spása, ale je to důležitý dílek skládačky, kterou nazývám „perspektivní město“. Těmi dalšími dílky jsou bydlení a vzdě-

Foto: PRÁVO – Milan Malíček

lávání. Byl tady záměr města na dostupnější družstevní bydlení pro mladé (rodiny), ale spadl pod stůl kvůli složitým podmínkám. Vyvolalo to naději, bohužel se to nepovedlo. Podobně třeba ve vzdělávání, řekneme celoregionálně, mně osobně nepříjde v pořádku, že polovina dětí tady jde na učební obory, přičemž v Česku je to v průměru 30 % devěťáků. Pokud se člověk pokusí předpovědět budoucnost trhu práce, tak s výučním listem si ty děti na něm těch 40 let prostě nevystačí.

Na čem, na jakých prioritách, by podle vás měl stát nový strategický plán města?

Mám pocit, že město věnuje dost pozornosti cestovnímu ruchu. To krásné prostředí, které tady máme, je bezesporu přidanou hodnotou, ale cestovní ruch z hlediska HDP městu zase tolik nepřináší. Větší pozornost bych věnoval potřebám mladých lidí a mladých rodin, na nich prostě ta budoucnost stojí. Když máš mladé a máš ty mladé vzdělané a když je tady udržíš, oni se o zbytek v čase postarají. Chtějí sdílené koloběžky? Tak je sem dostaňme. Chtějí podnikatelský inkubátor? Fajn, tak ho postavme. Udrží je tady dostupné startovací byty? Tak proč je ještě nestavíme? Dále jako město nesmíš rezignovat na kvalitu školství a samozřejmě musíš vytvářet dobré prostředí pro

podnikatele. Na všechno existují nástroje a dotační tituly, ke všemu najdeš studie a příklady dobré praxe. Je potřeba, aby město mělo dlouhodobou vizi, čím chce být a kam směřuje, a za tím jít. Napříč partajemi, bez ohledu na volební období. V případě Jeseníku a specifčnosti malého okresu se k tomu navíc podle mého soudu přidává i nevyhnutelná role lídra celého regionu. Máme jím být a máme se k tomu hlásit.

Ještě se prosím na chvíli zasněte a řekněte, jak by podle vás mohl vypadat Jeseník třeba za deset let. Jaký byste jej ve třech slovech chtěl mít?

Odvážný, vzdělaný a udržitelný. Odvážný, aby nebyl nudný a chtěl vyčnívat nad desítky podobných míst v Česku, kde člověk může žít. Vzdělaný, protože to je základní předpoklad k růstu ekonomické síly města. Udržitelný, což bude nevyhnutelná nástavba pro ty neatraktivnější místa k životu a vítězi budou ta města, která se do toho pustí mezi prvními.

Michal Sobek, BeePartner
(zpracovatel Strategického plánu města Jeseník)

Pozn.: Rozhovor je redakčně upraveným a autorizovaným přepisem strukturovaného rozhovoru, který proběhl při tvorbě strategického plánu města.

Jeseník v době Vincenze Priessnitze (II. díl)

Slezský topograf Faustin Ens byl pečlivým a zdatným pozorovatelem a jeho první kroky po vstupu do města musely nevyhnutelně vést na prostorné náměstí, kde své rozsáhlé vyprávění o Jeseníku započal. Hned na úvod poznamenal, že obyvatelé Jeseníku tehdy vlastnili již 222 pečlivě postavených kamenných domů, většinou patrových. Ens je popsal jako úhledně uspořádané v úzkých ulicích, z nichž část obklopovala velké čtvercové náměstí se širokým chodníkem.

Hlavní budovy města

Uprostřed tohoto náměstí, tehdy bezejmenného a známého pouze jako Ring (něm. náměstí, rynek), stála nová a pěkně stavěná radnice. Přízemí budovy, které dnes slouží k zasedacím a společenským účelům, tehdy zabíraly masné a pekařské krámký, byt městského sluhu a šatlava. Jedná se tak o vůbec první zmínku o umístění obecní věznice přímo v prostorách radnice, která sloužila jako sídlo městské rady, a tedy i jako centrum soudní správy. V horním patře se kromě potřebných úředních místností nacházel prostorný byt pro syndika, tedy právnický vzdělaného úředníka zodpovědného za řízení u městského soudu, jenž vyřizoval také jinou úřední agendu, a kancelistu, který měl na starost administrativu. Nad hlavní budovou radnice se podle popisu Ense tyčila věž se zvонem. Tento zvon měl rozmanité využití – sloužil k upozornění měšťanů na povinnost placení veřejných poplatků, k výzvam k poskytnutí pomoci v případech nebezpečí a každý večer v devět hodin varoval obyvatele, aby pečlivě hlídali ohně.

Farní kostel, jak jej neznáme

Ens následně věnoval pozornost farnímu kostelu Nanebevzetí Panny Marie, který popsal s detailní precizností, včetně jeho interiéru a významných prvků. Jeho popis je velmi cenný, protože zachycuje podobu kostela ještě

před rozsáhlou přestavbou, díky níž získal podobu, jakou známe dnes: „Východně od náměstí stojí kostel, postavený z masivního kamene. Má podobu rovnostranného čtyřúhelníku, jehož jedna strana má uprostřed vyklenutí, v němž se nachází hlavní oltář.“ Strop tenkrát tvořily tři klenby, které na každé straně spočívaly na čtyřech pilířích, čímž rozdělovaly hlavní loď na tři části, přičemž prostřední byla větší než obě boční. Nad vchodem byl umístěn kůr s kvalitními varhanami, určený pro hudebníky a zpěváky. Na obou bočních zdech lodě se nacházely dokonce tři kůry (galerie, empory) nad sebou.

Ens také uvedl, že v presbytáři, což je prostor v chrámu vyhrazený pro kněze a oltář, se na evangelijní straně (vlevo při pohledu od vchodu směrem k oltáři) nacházela sakristie, tedy místnost sloužící k přípravě na liturgii. Vedle ní bylo točité schodiště vedoucí na kazatelnu. Na epistolní (pravé) straně stála kaple s dveřmi, které vedly na kostelní nádvoří. Interiér kostela zdobily čtyři oltáře, které byly opatřeny kvalitními malbami, a čtrnáct obrazů křížové cesty. Ens také zmínil, že kostel byl vybaven cennými ozdobami a posvátnými nádobami. Mezi nimi vynikala pozoruhodná stříbrná monstrance o váze 8 liber a 24 lotů (téměř pět kilogramů), která byla zhotovena ve tvaru gotické věže.

Pod schodištěm kostelní věže se nacházela márnice, jež měla odpovídat hygienickým požadavkům podle nařízení císaře Josefa II., která

byla vybavena zvláštním mechanismem. Ens uvedl, že toto zařízení, připevněné k rukám zesnulého, by v případě probuzení zdánlivě mrtvého uvedl do pohybu zvonek umístěný v bytě kostelníka. Tento systém měl zabránit tragédiím spojeným s pohřbením zaživa, kterého se lidé v tehdejší době velmi obávali.

Na závěr svého popisu kostela Ens uvedl, že kolem něj rostou tři řady líbezných lip, které v roce 1810 vysadil farář Jan Rother. Některé z dochovaných lip před Vodní tvrzí tak mohou být až dvě stě let staré. Neopomenuta není ani nedaleká fara, kterou Ens popsal jako pěkný a solidně postavený obytný dům pro faráře a tři pomocné kněze. K fáře tehdy přiléhala školní budova se dvěma učebnami a dvěma bvyty pro učitele.

Zámek a jeho proměna

Ense pochopitelně zaujal i nedaleký zámek (Vodní tvrz) s ponurými zdmi a valy: „Zámek je velmi starý, teprve v roce 1808 byl přeměněn na úřad a obydlí pro vrchního správce a kancelistu.“ Vedle něj se nacházely vrchnostenské budovy a provozy, včetně pivovaru, důchodního úřadu, který spravoval majetkové a hospodářské záležitosti panství, a poplužního dvora, jenž byl v té době již zcela přenechán k užívání poddaným.

(pokračování příště)

Michaela Neubauerová,
Státní okresní archiv Jeseník

Čarodějnické procesy na Jesenicku a nový web vlastivědného muzea

Vedle příběhu o zrození vodoléčby disponují jesenické dějiny jen jednou podobně (tj. celoevropsky) významnou kapitolou. Tou jsou nejrozsáhlejší raně novověké čarodějnické procesy v českých zemích. Zatímco však první zmíněné téma přitahuje povětšinou seriózní badatele, druhé téma se díky svému propojení s magií, nadpřirozenými silami a dějinami církve stává často předmětem nemístných zkratk, zjednodušení, někdy také vulgarizací. Výjimkou nejsou ani studie zpracovávající širokou pramennou základnu, ale ve svých závěrech dospívající k zavádějícím a často až absurdním tvrzením.

Oběti čarodějnických procesů na Jesenicku je důležité připomínat. Jejich nespravedlivá obvinění, útrapy při věznění, mučení, jakož i tragická smrt v plamenech nám svědčí o myšlení a realitě 17. století, kdy víra v přísluhovače či přísluhovačky dábla, kteří škodili zvířatům, lidem, přivolovali bouře a slétávali se na čarodějnických sabatech hluboko v horách, postupovala celou společností. Nejen pro české země, ale takřka pro celou Evropu a potažmo svět se jedná o složitý fenomén, ke kterému je třeba přistupovat rozvážně a s pokorou vůči historickým pramenům, které nám dávají nahlédnout z minulosti jen málo.

Reakcí na tradiční klišé např. o tom, že domněle čarodějnice byly v 17. století pronásledovány církevními inkvizičními tribunály, jejichž členové si pak rozebírali majetek obětí, jakož i reakcí na nové syntézy popisující or-

ganizovanou satanistickou sektu a její čarodějnické sabaty až o stovkách účastníků má být nový web Vlastivědného muzea Jesenicka www.carodka.cz, a zejména produkt, se kterým se mají informace od historiků a etnologů šířit k veřejnosti – čarodějná mast.

Tzv. *čarodkyně* vznikla ve spolupráci s mladými nadanými badateli v muzejním programu *T-expedice*. Ti propojili při svém výzkumu hned několik oborů, např. historii, když se po konzultacích s M. Neubauerovou vydali k historickým pramenům a navrhli bylinné složení masti tak, aby vycházelo z „repertoáru“ bylinek 17. století. Dále etnologii, když prostřednictvím odborné literatury nahlíželi na chování a jednání lidí raného novověku; chemii, když se v laboratořích partnerské společnosti Naturfyt Bio zapojili do přípravy kosmetického produktu, a také PR a marketing, když vypracovali grafiku a nový web projektu.

Nový produkt naleznou zájemci ve Vodní tvrzí. Tam také mohou navštívit stálou expozici věnovanou tomuto tématu – Čarodějnické procesy na Jesenicku v 17. století.

Pavel Rušar,
Vlastivědné muzeum Jesenicka

Den otevřených dveří Gymnázia Jeseník

29. ledna 2025
10.00 - 12.30

www.gymjes.cz

RV2400414/01

**DOPRAVA
ZDARMA**

TVRDÉ DŘEVO – nesušené

polínka 50 cm	1 340 Kč
polínka 33 cm	1 390 Kč
polínka 25 cm	1 490 Kč

MĚKKÉ DŘEVO – nesušené

polínka 50 cm	1 000 Kč
polínka 33 cm	1 050 Kč
polínka 25 cm	1 100 Kč

TVRDÉ DŘEVO – vzduchosuché

Polínka 50 cm nebo 33 cm	2 400 Kč
--------------------------	----------

Cena je uvedena za 1PRMS (prostorový metr sypaný) vč. DPH.

Odběrné množství 5-20 PRMS.

METROVKY SKLÁDANÉ:

Tvrdé dřevo	1 750 Kč
Měkké dřevo	1 300 Kč

Cena je uvedena za 1PRMR (prostorový metr rovnáný) vč. DPH.

Odběrné množství 10 PRMR.

+420 739 572 972
objednavky@drevohabrovany.cz

www.drevohabrovany.cz

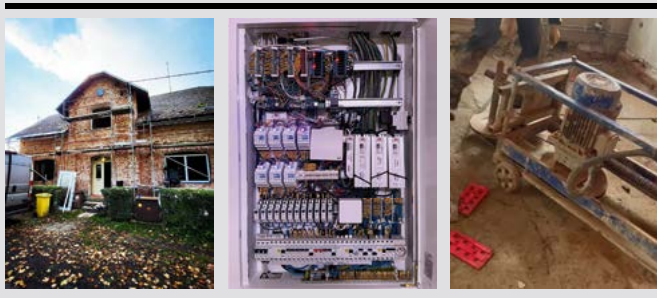

RV2402142/106

JEDELSKÝ A KLIMEŠ

ZEDNICKÉ, ELEKTRIKÁŘSKÉ A SANAČNÍ PRÁCE

WWW.VYKOPEMEVM.CZ

777 618 599
JEDELSKY@VYKOPEMEVM.CZ

RV2500075/01

SŠ JESENÍK
gastronomie, farmářství a služby

Maturitní obory

- Masér ve zdravotnictví
- Mechanizace a služby (stipendium, odpadové hospodářství)
- Uměleckořemeslné zpracování kovů

Nástavbové studium

- Podnikání (denní, večerní)

Obory s výučním listem

Gastronomie a potravinářství

- Cukrář
- Pekař (stipendium)
- Kuchař-číšník
- Řezník-uzenář (stipendium)

Farmářství

- Výrobce kožedělného zboží-sedlář (stipendium)
- Zemědělec-farmář (stipendium)
- Včelař (zkrácené st. denní)
- Zahradník (stipendium)
- Opravář zemědělských strojů
- Jezdec a chovatel koní (stipendium)
- Podkovář a zemědělský kovář (stipendium)
- Umělecký kovář a zámečník, pasíř (stipendium)

+420 584 411 171, +420 584 487 709
info@sosjesenik.cz | U Jatek 916/8, 790 01 Jeseník | www.sosjesenik.cz

RV2400593/05

5 a 5 je aneb O životě v Jeseníku: Práce a koláče

Nejsou bez ní koláče, ale ani spokojený život v Jeseníku. Práce – dostupná a dobře placená – je po vzdělávání dalším tématem, kterému se důkladně věnuje nový strategický plán rozvoje Jeseníku. Co jsme se tedy při uvažování o budoucnosti města o práci a podnikání dozvěděli?

Pro kontext je důležité zmínit, že coby atribut spokojeného života není dobrá práce sama o sobě. Úzce souvisí s kvalitou života, službami, bydlením nebo vzděláváním (o vzdělávání a bydlení v Jeseníku si přečtete více v předchozích dílech seriálu 5 a 5 je, který naleznete na webu www.nasjesenik.cz). Ideálně chcete pracovat tam, kde se vám dobře žije a nechcete za prací daleko dojíždět (nebo pracujete na dálku, což může být také jedna z cest pro budoucnost Jeseníku). Pro každé město je pak důležité mít zdravé podnikatelské prostředí, kde město zúročuje působnost místních firem a podnikatelů. Podobné je to i se vzděláním, protože nabídka a poptávka trhu práce by se měly potkávat a zaměstnavatelé potřebují lidi, kteří rozumí tomu, co mají dělat.

Co tedy k tématu práce a podnikání v Jeseníku říkájí data:

► Míra nezaměstnanosti v Jeseníku je na relativně nízké úrovni. V roce 2023 to byla 4,0 %, jen lehce nad průměrem ČR ve výši 3,7 %. O něco vyšší je pak míra nezaměstnanosti v ORP Jeseník (5,6 %). Podíl krátkodobé nezaměstnanosti (do 3 měsíců) se pohybuje okolo 45 % z počtu uchazečů o zaměstnání. Problematická je zejména dlouhodobá nezaměstnanost (nad 12 měsíců), která v Jeseníku činí 23,8 % z celkového počtu nezaměstnaných. Nejčastěji se jedná o skupinu osob s nižším či základním vzděláním (cca 77 % všech nezaměstnaných).

► Průměrná hrubá měsíční mzda v Olomouckém kraji je 41 084 Kč, medián 37 143 Kč (ČSÚ, 2023), což řadí Olomoucký kraj spolu s Karlovarským a Pardubickým krajem k regionům s nejnižší průměrnou hrubou mzdou v ČR (45 927 Kč, medián 39 518 Kč). Je tomu tak právě i z důvodu dlouhodobě podprůměrných mezd v ORP Jeseník.

► Mezi největší zaměstnavatele v Jeseníku patří samo město (a jeho příspěvkové organizace), Jesenická nemocnice, Priessnitzovy léčebné lázně, Fenix group a Naturfyt Bio. Specifikem Jeseníku jsou pak sezónní práce spojené s turistickým ruchem.

► Počet podnikatelských subjektů v Jeseníku dlouhodobě stagnuje. Nejlépe si v tomto ohledu město vedlo v roce 2019, kdy se jednalo o celkem 1 700 ekonomicky aktivních subjektů. Od té doby jejich počet klesal, s mírným výkyvem v roce 2023, který je ale zřejmě způsobený změnami legislativy (přechodem DPP zaměstnanců na OSVČ). V přepočtu na 1 000 obyvatel se v případě Jeseníku v minulém roce jednalo o 156 ekonomicky aktivních subjektů (2023), v Olomouckém kraji o 122.

► Většinu, konkrétně 66 % z ekonomických subjektů v Jeseníku tvoří živnostníci. Převažují ekonomické aktivity s nižší přidanou hodnotou a nižší produktivitou práce.

► Střední škola gastronomie, farmářství a služeb jako jediná nabízí středoškolský obor podnikání s maturitou v denním nebo dálkovém studiu.

Co jsme se o práci a podnikání dozvěděli od lidí (z dotazníků při tvorbě strategického plánu)?

► S nabídkou práce občané Jeseníku nejsou spokojeni (70,3 % respondentů), za problematickou je považována omezená nabídka zajímavých pracovních nabídek s potřebou vyšší kvalifikace. Nespokojenost panuje také s finančním ohodnocením pracovních míst (68,4 %) Obdobně dopadlo také dotazování v roce 2019.

► Přestože 71 % respondentů uvedlo, že nikdy nepodnikalo, a 75 % respondentů nezná možnosti podpory podnikání, 41 % respondentů by se přitom o takových službách a možnostech chtělo dozvědět více. Lze tedy usuzovat, že lidé o podni-

kání uvažují a se správným systémem podpory a komunikačními kanály by se počet ekonomicky aktivních subjektů mohl dále zvýšit.

► Jako největší bariéry podnikání respondenti dotazníku uvádějí malou kupní sílu obyvatel, kvalitu pracovní síly a geografickou polohu Jeseníku.

Jak vidí a co pro téma práce a podnikání dělá město?

► Rozvíjet zaměstnavatelské prostředí a podmínky pro podnikání je nadstavbovou rolí města, která není stanovena zákonem, ale přesto je pro město důležitá a je v jeho nejlepší zájmu.

► Město mělo pro rok 2024 akční plán, který v podpoře podnikání zmiňuje několik projektů a aktivit v oblasti podnikání, mezi nimi například setkávání se s podnikateli a řešení zaměstnanosti, inovačních a rozvojových aktivit, změnu územního plánu města, rozvoj inovativního potenciálu města, třeba prostřednictvím spolupráce s Inovačním centrem Olomouckého kraje (ICOK) a podpory podnikání a práce z domova.

► Plánuje se vybudování centra inovací a kreativity zaměřeného na podporu podnikání mladých lidí, které má zahrnovat konzultační a propojovací služby, startupové služby, coworking, kreativní dílnu, konferenční a zasedací místnost, mediální dílnu a nahrávací studio.

► Řadu možností, nástrojů a programů na podporu podnikání a inovací nabízí Inovační centrum Olomouckého kraje, které by se také mohlo podílet na zprovoznění centra inovací v Jeseníku.

► Další možnosti rozvoje zaměstnanosti a podnikání vytyčí nový akční plán města pro rok 2025.

Michal Sobek, BeePartner
(zpracovatel Strategického plánu města Jeseník)

Znovu jsme ukázali naši štědrost

V prosinci 2024 se během koncertů přispělo celkovou částkou 74 500 Kč pro Azylový dům v Jeseníku, který byl zasažen povodní. Děkujeme každému z Vás, vážíme si toho, že chodíte a přispíváte. Děkujeme také všem účinkujícím, kteří přijeli z Prahy, krojovaným z Hornácka, ženám z Bělé či pěveckému sboru z Jeseníku. Všichni byli skvělí a věříme, že Vás potěšili v adventním čase svým vystoupením. Těšíme se na setkání o adventu 2025 na dalším ročníku benefičních koncertů. Další info: fscjesenik.webnode.cz.

Jana Poláková

Vouchery na podporu turismu

Slevové vouchery na nastartování turistického ruchu v Jeseníkách byly poskytnuty jako pobídka pro obnovu turismu po zářijových povodních. Finance poskytl Olomoucký a Moravskoslezský kraj a ministerstvo pro místní rozvoj, a to 10 milionů korun pro území každého kraje. Projekt zaštila místní destinační společnost Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu.

Vouchery jsou již kompletně zarezervovány a postupně je budou návštěvníci čerpat do konce května 2025. Díky této akci tak bude realizováno v Jeseníkách 66 666 lůžkonocí v místních hotelech, penzionech, chatách či jiných ubytování.

(jam)

Milé návštěvy, podpora i dary. V prosinci navštívila jesenickou základní školu první dáma Eva Pavlová, která škole předala šek z jejího nadačního fondu. Prohlédla si také prostory modulární školy, popovídala si nejen s vedením, ale i zástupci školního parlamentu.

Tři králové navštívili radnici. Výtěžek Tříkrálové sbírky bude použit na dofinancování bezbariérových úprav a lůžkového evakuačního výtahu v Charitním domě sv. Anežky ve Vidnavě. Více na webu jesenik.charita.cz.

Mezigenerační setkávání. Na konci listopadu se v Galerii současného umění v Katovně konal inspirativní workshop Generační obrazy: Dialog mezi mladými a seniory, na němž se seniory a studenti jesenických středních škol spojili v mezigeneračních skupinkách. Společně pracovali s fotoaparátem, diskutovali o umění, a dokonce natočili rozhovory, v nichž probírali různá témata. V pátek 20. prosince se pak opětovně společně sešli, aby připravili výstavu v Divadle Petra Bezruče.

Advent. V adventním období děti ze základní školy přispěly k vytvoření vánoční atmosféry v Jeseníku. V neděli 1. prosince vystoupily na jesenickém náměstí s připravenými vánočními písničkami a básničkami při příležitosti rozsvícení vánočního stromu. Ve čtvrtek 12. prosince pak uspořádaly společně se SVČ DUHA Vánoční jarmark. Děti připravily výrobky, vystoupení i následný prodej.

Jesenické tlapky. Starostka města Zdeňka Blišťanová předala Martině Harbichové, zakladatelce spolku Jesenické tlapky, která se více než deset let stará o nechtěné a zatoulané pejsky na Jesenicku, příspěvek od občanů ve výši 9 568 Kč. Jedná se o výtěžek z vánoční zeľňacky. Děkujeme, že pomáháte s námi.

Vítání jesenických občanů. V sobotu 14. prosince se v hudebním sále Centra společných aktivit uskutečnilo slavnostní vítání jesenických občanů. Rodiče přítomných dětí obdrželi šek na výplatu městského porodného, maminky dostaly květinu a tatínci pro děťátko převzali látkovou kočičku. Těm, kteří měli zájem, byl předán také dřevěný reliéf nožiček jejich miminka.

Přál bych si, aby veřejnost vnímala ochranu přírody především jako službu společnosti, říká Vít Slezák

O ochraně přírody, o důsledcích povodní na jesenickou krajinu, změně chování turistů a mnohém dalším jsme si povídali s vedoucím Správy chráněné krajinné oblasti Jeseníky Vítem Slezákem.

Pane vedoucí, to, že se Správa CHKO Jeseníky zabývá ochranou přírody je zřejmé. Jaké ale všechny konkrétní činnosti to obnáší?

Ochrana přírody je typický multidisciplinární obor, takže řešíme opravdu širokou škálu činností. Týkají se lesů i zemědělských ploch, vodních toků i staveb, návštěvníků, turistů nebo samozřejmě různých chráněných druhů rostlin a živočichů. Kromě státní správy, což je taková klasická úředničina od různých povolení a vyjádření až po pokuty, se zabýváme také praktickou péčí o přírodu. Nejviditelnějším příkladem je sečení luk nebo drobná opatření na zadržování vody v krajině, ale nemalou měrou se jedná také o prvky návštěvnické infrastruktury typu mostky, zábradlí nebo informační tabule usměrňující návštěvníky hor. Důležitou součástí naší práce, kterou nemůžu nezmínit, je mapování a monitoring přírody, případně i výzkum přírodních procesů ve spolupráci s nejrůznějšími vědeckými institucemi. Aplikaci vědeckých poznatků do praxe totiž považuji za velmi důležitou součást naší práce.

V září loňského roku nás zasáhla ničivá povodeň. Dopad na domy, silnice, mosty jsme viděli všichni na vlastní oči. Ale co příroda, řeky nebo i lesy? Jaké důsledky tam měla povodeň?

V prvních hodinách po povodni jsme viděli ležet ještě živé pstruhy, vranky nebo dokonce mihule přímo v ulicích Jeseníku. Abychom zjistili, jaký dopad měly povodně na ryby v CHKO, nechali jsme zpracovat orientační průzkum ryb. Ukázalo se např., že v tocích mimo obce zvládly ryby povodeň relativně dobře, mnohem hůře dopadly v úsecích uvnitř obcí.

V lesích na některých cestách vznikly hluboké erozní rýhy, které jsou místy zahlobubené i v řádech metrů. Nejen že došlo k odplavení půdy, kterou jsme nakonec také viděli v ulicích Jeseníku, ale tyto hluboké zářezy budou lesy a krajinu dál odvodňovat a vysušovat.

Pokud opomeneme povodeň, krajina kolem nás se i tak poslední dekady poměrně rychle mění. Jak je na tom jesenická příroda? Kde všude pozorujete změny?

Změny v jesenické přírodě jsou opravdu rychlé. Zmíněné vodní toky se změnily během pár hodin, kůrovcová kalamita z posledních let nám ukázala, že i lesní porosty se mohou velmi rychle přeměnit. Zásadní proměny však pozorujeme i na místech, na kterých to není na první pohled vidět. Třeba takové vrcho-

Foto: archiv Víta Slezáka

lové bezlesí na hřebenech hor, kam směřuje nejvíce naší pozornosti. V tomto zdánlivě neměnném prostředí pozorujeme razantní změnu druhové skladby vegetace, postupné zvyšování horní hranice lesa o více než 1 m za rok, rozrůstání nepůvodní borovice kleče, enormní spady dusíku do půdy atd. Dalo by se o všech změnách mluvit dlouho. Samostatnou kapitolou je pak šíření invazních druhů rostlin i živočichů. Poslední dobou se stále více soustředujeme na ochranu Jeseníků před jejich škodlivým vlivem.

V loňském roce jste připravovali Koncepti práce s návštěvnickou veřejností CHKO Jeseníky. Co vás k této koncepci vedlo? Jaké jsou hlavní problémy, které turismus v Jeseníkách vytváří?

Tak jako se mění příroda, mění se i chování návštěvníků na horách. My na tyto často nové turistické trendy musíme včas reagovat a k tomu nám slouží zmiňovaná koncepce. Častým problémem nejen Jeseníků je tzv. overturismus, který však není jen o přemíře turistů na konkrétní lokalitě, ale také o chování návštěvníků. Např. elektrokola dopraví lidi do míst, kam by na klasickém kole došlo jen pár vytrénovaných sportovců, mapy v mobilu navedou lidi do oblastí, kam dříve zavítal jen ztracený houbař, a dnešní vybavení, např. čelovky, umožňuje přítomnost lidí na citlivých lokalitách celých 24 hodin denně a 7 dní v týdnu. Zvířata tak už nemají ani chvíli klid.

Před 10 až 15 lety se začalo mluvit o prohlášení části Jeseníků za národní park. Je toto téma stále aktuální?

Není a myslím, že ani dlouho nebude. Kdo sleduje dlouhé roky trvající boj za vyhlášení národního parku Křivoklátsko, tomu je jasné, že vyhlášení národního parku Jeseníky není záležitostí ani příštích 10 let. Myslím si, že pokud nebude po národním parku silná poptávka především z regionu, nebude se ministerstvo do přípravy vůbec pouštět. Navíc nedávná změna vlastnických vztahů na podstatných částech lesních pozemků značně zkomplikovala proces případného vyhlášení. Vyhlášovat národní park na státních pozemcích je přece jen o něco jednodušší než na soukromém vlastnictví. Jako perspektivnější vidím vyhlášení CHKO Rychlebské hory.

Chtěl byste závěrem něco vzkázat našim čtenářům?

Přál bych si, aby veřejnost vnímala naši práci především jako službu společnosti. Nechráníme přírodu jen pro přírodu samotnou, ani proto, že z fungujících ekosystémů má lidstvo i ekonomické zisky. Když z naší přírody zmizí nějaká orchidej nebo třeba chrástal, příroda si s tím nějak poradí. Tak jak si konec konců poradila s tím, že v Jeseníkách vyhynul ikonický tetřev nebo více než 10 druhů denních motýlů. Ale chceme chránit přírodu také proto, aby se každý mohl těšit pohledem na úžasně pestrou, podmanivě krásnou a v mnoha ohledech jedinečnou jesenickou přírodu.

Za rozhovor děkuje Jan Mrosek